

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach

Wytyczne redakcyjne dla autorów

Spisy bibliograficzne – elementy opisu, przykłady, uwagi

Opracowanie

Małgorzata Pronobis

Dorota Parkita

Kielce 2011

Redakcja techniczna i skład komputerowy
Robert Kardas

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach
ul. Jana Pawła II 5, 25-025 Kielce
e-mail: biblioteka@pbw.kielce.pl
www.pbw.kielce.pl

Ogólne zasady sporządzania opisów

- opisy bibliograficzne szeregujemy alfabetycznie bez numerowania i punktowania
- adnotację rozpoczynamy wielką literą, zapisujemy ją w nawiasie kwadratowym bez kropki na końcu
- opisy sporządzane są zgodnie z obowiązującymi normami dla poszczególnych typów dokumentów
- tytuł czasopisma podajemy pełną nazwą w cudzysłowie
- dla zestawień publikowanych jedynie na stronie internetowej dopuszczone jest podawanie sygnatur i lokalizacji
- w katalogach wystaw pomijamy sygnatury i lokalizację
- zapisy staropolskie przejmujemy ze strony tytułowej bez dopowiedzeń
- pseudonimy, kryptonimy, inicjały autorów podajemy według źródła, bez rozwijania
- nie podajemy przy autorach stopni naukowych, pełnionych funkcji itp.

- skrót wydawnictwa rozwijamy np. GUS, WSiP, ZNP
- nazwę wydawnictwa typu Oficyna Wydawnicza „Impuls”, skracamy : „Impuls”, „Amber”, „Jedność” itp.
- w pracy autorskiej gdy mamy więcej niż jednego autora (do 3 autorów), w powtórzeniu odpowiedzialności wymieniamy wszystkich oddzielając ich przecinkami

Przykłady opisów bibliograficznych

WYDAWNICTWA ZWARTE

Elementy opisu – praca autorska

Autor : Tytuł : dodatek do tytułu. Nr tomu lub części, Tytuł tomu lub części / powtórzenie odpowiedzialności ; każde kolejne oznaczenie odpowiedzialności. – Oznaczenie wydania. – Miejsce wydania : Wydawnictwo, rok wydania. – Liczba stron : materiał ilustracyjny. – (Seria). – Bibliografia

Przykłady

Król, Paweł : Kraina Gór Świętokrzyskich na dawnej fotografii / Paweł Król. – Kielce : Muzeum Narodowe, 2007. – 144 s. : il. – Bibliogr.

Libera, Zdzisław : Literatura polska. T. 1, Od średniowiecza do oświecenia / Zdzisław Libera, Jadwiga Pietrusiewiczowa, Jadwiga Rytel ; Uniwersytet Warszawski. Instytut Literatury Polskiej. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1988. – 456 s., [48] s. tabl. – Bibliogr.

FRAGMENT WYDAWNICTWA ZWARTEGO

Elementy opisu – praca autorska

Autor fragmentu : Tytuł : dodatek do tytułu. Nr tomu lub części, Tytuł tomu lub części / powtórzenie odpowiedzialności ; każde następne oznaczenie odpowiedzialności. – Oznaczenie wydania. – Miejsce wydania : Wydawnictwo, rok wydania. – S. : Tytuł fragmentu, rozdziału

Uwaga

W przypadku fragmetów, rozdziałów, wstępów nie podajemy opisu fizycznego całości publikacji

Przykłady

Mirowski, Roman : Świętokrzyski album. Cz. 4 / Roman Mirowski. – Kielce : Regionalny Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków, 2003. – S. 120 : Słupia Jędrzejowska – kościół parafialny

Reber, Arthur S. : Słownik psychologii / Arthur S. Reber ; pod red. nauk. Idy Kurcz i Krystyny Skarżyńskiej. – Warszawa : „Scholar”, 2000. – S. 466-468 : Osobowość

Drawicz, Andrzej : Wstęp // W: Bułhakow Michaił : Mistrz i Małgorzata. – Wyd. 15. – Warszawa : „Muza”, 1990. – S. V - LXXXIV.

Uwaga

W przypadku wstępu numerację stron przejmujemy ze źródła

PRACA ZBIOROWA

Elementy opisu

Tytuł pracy : dodatek do tytułu / oznaczenie odpowiedzialności ; każde kolejne oznaczenie odpowiedzialności. – Oznaczenie wydania. – Miejsce wydania : Wydawnictwo, rok. – Liczba stron : materiał ilustracyjny. – (Seria). – Bibliografia

Przykład

Pedagogika alternatywna : dylematy teorii / red. nauk. Bogusław Śliwerski. – Wyd. 2 zm. – Kraków : „Impuls”, 2000. – 325, [1] s.

FRAGMENT PRACY ZBIOROWEJ

Elementy opisu

Autor rozdziału : Tytuł rozdziału // W: Tytuł pracy : dodatek do tytułu. Numer tomu (części), Tytuł tomu (części) / Oznaczenie odpowiedzialności całego dzieła. – Oznaczenie wydania. – Miejsce wydania : Wydawnictwo, rok. – Strony rozdziału

Przykład pracy jednotomowej

Janion, Maria : Epika życia fantazmatycznego // W: Problemy wiedzy o kulturze : prace dedykowane Stefanowi Żółkiewskiemu / pod red. Aliny Brodzkiej, Maryli Hopfinger i Janusza Lalewicz ; Polska Akademia Nauk. Instytut Badań Literackich. – Wrocław [etc.] : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1986. – S. 595–606

Przykład pracy wielotomowej

Dopart, Bogusław : Spór z oświeceniem i romantyczny obraz egzystencji w IV części „Dziadów” // W: Lektury polonistyczne : oświecenie – romantyzm. T. 1 / pod red. Andrzeja Borowskiego i Janusza S. Gruchały. – Kraków : „Universitas”, 1997. – S. 179–187

WYDAWNICTWO ZWARTE W RAMACH SERII WYDAWNICZEJ

Przykłady

Czarniawski, Henryk : Psychologia pracy / Henryk Czarniawski. – Kielce : Wszechnica Świętokrzyska, 1999. – 94 s. – (Prace Wszechnicy Świętokrzyskiej ; nr 31). – Bibliogr.

Z podstaw poradcznictwa. Zeszyt 1 / pod red. Alicji Kargulowej. – Wrocław : Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 1996. – 101,1 s. – (Acta Universitatis Wratislaviensis ; no 1878. Prace Pedagogiczne ; 115). – Bibliogr.

WYDAWNICTWO CIĄGŁE (CZASOPISMO) JAKÓ CAŁOŚĆ

Elementy opisu

Tytuł czasopisma : dodatek do tytułu / [imię i nazwisko red. nacz.]. – Data wydania pierwszego zeszytu (numeru), nr pierwszego zeszytu (numeru)-. – Miejsce wydania : Wydawnictwo

Przykład

Biblioteka : szkolne centrum informacji : czasopismo dla nauczycieli bibliotekarzy / [Anna Kontkiewicz red. nac.]. – 2008, nr 1-. – Warszawa : Dr Josef Raabe

OPIS ARTYKUŁU Z WYDAWNICTWA CIĄGŁEGO

Elementy opisu

Autor artykułu : Tytuł artykułu : dodatek do tytułu / powtórzenie odpowiedzialności ; kolejne oznaczenia odpowiedzialności // „Tytuł czasopisma”. – rok, numer, strony
[Adnotacja treściowa]

Przykład

Chmielewski, Jacek : Chodzi o dobrą zabawę na koloniach / Jacek Chmielewski // „Edukacja i Dialog”. – 2004, nr 6, s. 2–6
[Kultura pracy kolonijnej opiekunów i wychowawców]

Artykuł w zeszytach naukowych

Przykład

Mielczarek, Rafał : Rzeczywistość w fazie liminalnej : „kino moralnego niepokoju” jako forma międzypokoleniowego dramatu społecznego / Rafał Mielczarek // „Acta Universitatis Lodzensis. Folia Sociologica”. – [Z.] 33 (2008), s. 223-240

Wywiad

Przykład

Bradley, Michael : Młodość durna i gburna / Michael Bradley ; rozm. przepr. Kate Fillion // „Forum”. – 2009, nr 14/15, s. 34-37

Uwaga

Nie należy powtarzać oznaczeń odpowiedzialności dotyczących osób lub ciał zbiorowych, które zostały wymienione w tytule artykułu lub w dodatku do tytułu.

Artykuł w ramach cyklu

Przykłady

Wacławek, Witold : Maria Skłodowska-Curie / Witold i Maria Wacławek. – (Portrety chemików polskich) // „Chemia w Szkole”. – 2005, nr 6, s. 27-34

Kędracki, Janusz : Obraz odkryty na Wawelu i dwór tajemniczy // Janusz Kędracki. – (Odkrywamy Świętokrzyskie) // „Gazeta Wyborcza – Kielce”. – 2006, 20 października, s. 6
[Ruiny dworu w Bolminie]

Artykuł w dodatku do gazety

Przykład

[Kędracki, Janusz] : Jodły, buki, wiąz i klon Lanckorońskich / [Janusz Kędracki] // „Gazeta Wyborcza – Kielce”. – 2009, 5 maja, dod. „Świętokrzyskie Zauroczy”, nr 3, s. 15
[Pałac Lanckorońskich]

Recenzja

Elementy opisu

Autor recenzowanej pracy : Tytuł recenzowanej pracy / powtórzenie odpowiedzialności. – Miejsce wydania recenzowanej pracy, rok wydania recenzowanej pracy. – Rec. : Autor recenzji : Tytuł recenzji / Powtórzenie odpowiedzialności // „Tytuł czasopisma”. – Rok ukazania się czasopisma, nr czasopisma, lokalizacja recenzji.

Przykład

Cielesz, Piotr : A jednak ... światło / Piotr Cielesz. – Gdańsk, 2006. – Rec. : Majerski, Paweł : Kresowy bezkres / Paweł Majerski // „Śląsk”. – 2007, nr 1, s. 72

Uwaga

W przypadku bibliografii osobowej podmiotowo-przedmiotowej stosujemy następujący zapis:

Przykład

Majerski, Paweł : Kresowy bezkres / Paweł Majerski // „Śląsk”. – 2007, nr 1, s. 72

[Zawiera rec. książki: A jednak... światło / Piotr Cielesz. – Gdańsk, 2006]

Polemika

Uwaga

Opis polemiki następuje po opisie artykułu będącego jej przedmiotem

Przykład

Cryniewicz, Waław : Czy Bogu potrzebne są ofiary? : pytania o przyszłość chrześcijaństwa / Waław Cryniewicz // „Tygodnik Powszechny”. – 2000, nr 2, s. 8-9. Polem. : Ekonomia ofiary, rozrzutność daru / Michał Paweł Markowski // „Tygodnik Powszechny”. – 2000, nr 3, s. 8-9

Artykuł nie mający tytułu

Uwaga

Artykuł należy opisać pod tytułem utworzonym przez opisującego, określającym zwięźle temat lub formę zawartej w nim pracy. W przypadku krótkich wypowiedzi prasowych (np. notatek, komunikatów) dopuszcza się podanie incipitu, ujętego w nawiasy kwadratowe i cudzysłów.

Przykład

Kowalski, Mariusz : [Uczestnik teleturnieju „Miliarderzy”] / Mariusz Kowalski ; rozm. przepr. Leszek Marciniec // „Tygodnik Poniżdia”. – 2001, nr 15, s. 20

FILMY

Elementy opisu

Tytuł filmu [Określenie typu dokumentu] : dodatek do tytułu / Pierwsze oznaczenie odpowiedzialności ; każde kolejne oznaczenie odpowiedzialności. – Oznaczenie wersji. – Miejsce dystrybucji (wydania) : Nazwa dystrybutora (wydawcy), rok dystrybucji (wydania). – Określenie postaci filmu (czas odtwarzania)

Uwagi

Zapis różnych typów nośnika:

1 płyta wiz. (DVD)

3 płyty wiz. (VCD)

1 płyta wiz. (CD)

1 kas. wiz. (VHS)

Przykłady

Asertywność [Film] : rozwiązywanie konfliktów w relacjach zawodowych / reż. Konrad Plata, Maciej Musiał ; scen. Jacek Sarnacki ; dżw. Maciej Kuczyński. – Gdańsk : Wytwórnia Filmów Szkoleniowych „Synergia”, [2000]. – 1 kas. wiz. (VHS) (45 min)

Za szklaną ścianą. Cz. 2 [Film] / Ministerstwo Edukacji Narodowej . – Warszawa : Wytwórnia Filmowa Dydakta, 2000. – 1 kas. wiz. (VHS) (19 min)

DOKUMENTY DŹWIĘKOWE

Elementy opisu

Autor (jeśli jest) : Tytuł [Dokument dźwiękowy] : dodatek do tytułu / Powtórzenie odpowiedzialności ; każde kolejne oznaczenie odpowiedzialności. – Miejsce wydania : Wydawca, rok wydania. – typ nośnika (czas odtwarzania). – (Seria)

Uwagi

Zapis różnych typów nośnika:

1 płyta : analog. (45 min)

1 kas. dżw. (60 min)

15 płyt : analog. (33 min)

1 płyta CD (74 min)

Audiobook

Przykład

Kasdepke, Grzegorz : Pan Twardowski [Dokument dźwiękowy] / opowiedział Grzegorz Kasdepke ; zil. Elżbieta Wasiuczyńska ; czyta Wojciech Mann ; na podst. opracowań Kazimierza Władysława Wójcickiego i Tomasza Jodełki-Burzeckiego. – Warszawa : „Agora”, 2005. – 1 płyta CD (30 min). – (Kolekcja Dziecka ; 10)

Płyta analogowa

Przykład

Fryderyk Chopin [Dokument dźwiękowy] : pieśni / mezosopran Stefania Toczyska ; fortepian Janusz Olejniczak. – Warszawa : „Wifon”, 1981. – 1 płyta : analog. (33 min)

DOKUMENT ELEKTRONICZNY o dostępie lokalnym

Elementy opisu

Tytuł właściwy [Określenie typu dokumentu] = Tytuł równoległy : dodatek do tytułu / Oznaczenie odpowiedzialności ; każde kolejne oznaczenie odpowiedzialności. – Wydanie (Wersja). – Oznaczenie rodzaju dokumentu. – Miejsce wydania : Wydawnictwo, rok. – Liczba (forma nośnika). – (Tytuł serii lub podserii). – Wymagania systemowe

Książka

Przykłady

Nomina [Dokument elektroniczny] : multimedialny słownik anatomiczny / [Jerzy Gielecki, Witold Gacek]. – Wersja 2.0. – Multimedia interakcyjne. – Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 1997. – 1 dysk optyczny (CD-ROM). – Wymagania systemowe: Komputer zgodny z IBM PC 486 DX; 16 MB RAM; MS Windows 95 lub nowszy; CD-ROM począwszy od prędkości lub nowszy; grafika 800/600 high color; zalecana 16-bitowa karta dźwiękowa

Słownik języka polskiego. T. 1-11 [Dokument elektroniczny] / pod red. W. Doroszewskiego. – Przedruk elektroniczny, wersja 1.0. – Dane tekstowe. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 1997. – Wymagania systemowe: MS Windows (3.x lub nowsze) dla komputera PC; napęd CD-ROM

Odrębna praca w dokumencie

Przykład

Opala, Arkadiusz : Zatrudnianie członka zarządu spółki kapitałowej / Arkadiusz Opala // W: Biblioteka prawa pracy [Dokument elektroniczny]. – Wersja do Windows 95. – Dane tekstowe. – Poznań : Pro Memoria, 1997. – Wymagania systemowe: Windows 95; napęd CD-ROM

DOKUMENT ELEKTRONICZNY o dostępie zdalnym

Elementy opisu

Tytuł właściwy [Określenie typu dokumentu] = Tytuł równoległy : dodatek do tytułu / Oznaczenie odpowiedzialności ; każde kolejne oznaczenie odpowiedzialności. – Wyдание (Wersja). – Oznaczenie rodzaju dokumentu. – Miejsce wydania : Wydawnictwo, rok. – Tryb dostępu: <http://.....>

Dokument jednoczęściowy

Przykład

De revolutionibus [Dokument elektroniczny] / Mikołaj Kopernik. – Dane tekstowe. – Kraków : Neurosoft, 1996. – Tryb dostępu: http://www.bj.uj.edu.pl/bjmanus/revol/titlpg_p.html.

Wydawnictwo ciągłe

Przykład

EBIB Elektroniczny Biuletyn Informacyjny Bibliotekarzy [Dokument Elektroniczny / red. nacz. Szymon Matuszewski. – Czasopismo elektroniczne. – Nr 1 (kwiec. 1999)- . – Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich 1999- . – Tryb dostępu: <http://www.oss.wroc.pl/biuletyn/index.html>

Artykuł w czasopiśmie

Przykład

Zawacka, Elżbieta : Prezent na urodziny [Dokument elektroniczny] / Elżbieta Zawacka // „Gazeta Pomorska” [online]. – Tryb dostępu: <http://www.pomorska.pl/apps/pbcs.dll/article?A-ID=/20060320/TORUN/103200441>
[Dostęp 15.10.2009]

Systemy elektronicznego komunikowania się np. wortale, blogi, strony www, listy dyskusyjne, fora dyskusyjne.

Przykład

Skóra, Stanisław : Wirtualna historia książki i bibliotek [Dokument elektroniczny] / Stanisław Skóra ; Akademia Pedagogiczna w Krakowie. – Aktualizacja 16.12.2006. – Tryb dostępu: <http://www.ap.krakow.pl/whk/>
[Dostęp: 14 kwietnia 2007]

Wykaz skrótów

- art. cyt. – artykuł cytowany
- Cz. – część
- dz. cyt. – dzieło cytowane
- nr – numer
- red. – redakcja
- popr. – poprawione
- posz. – poszerzone
- rec. – recenzja
- rozm. przepr. – rozmowę przeprowadził/a
- rozsz. – rozszerzone
- s. – strona
- skrót. – skrócone
- T. – tom
- uzup. – uzupełnione
- wyd. – wydanie

Podstawa opracowania

Przygotowując powyższe zasady wykorzystano polskie normy:

- PNN-01152-01:1982/Az1:1997 -- Opis bibliograficzny -- Książki
- PN-N-01152-2:1997 Opis bibliograficzny -- Wydawnictwa ciągłe PN-N-01152:1973
- PN-N-01152-07:1985 Opis bibliograficzny -- Dokumenty dźwiękowe
- PN-N-01152-12:1994 Opis bibliograficzny -- Filmy
- PN-N-01152-13:2000 Opis bibliograficzny – Dokumenty elektroniczne